

(1)

نور وال چهره (پښتو)

د ماشومانو
د رښتياؤ قصې

نوراني مخ

او نورې 4 د رښتياؤ
قصې سره د وډيو گيمونو

شيخ طريقت، امير آهليست، باني دعوت اسلامي، حضرت علامه مولانا ابو يلال

محمد الياس عطار قادري رصوي

دامت برکاتهم العالیه

MC 1286

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کتاب لوستلو دُعا

دینی کتاب یا اسلامی سبق لوستلو نه مخکنس دا لاندي دُعا اولولي **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**
عَدَّوَجَلَّ خه چه لولي هغه به مو ياد پاتي کيږي:

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَأَنْشُرْ عَلَيْنَا
رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

ترجمه: اے اللہ **عَدَّوَجَلَّ** په مونږه د علم او د حکمت دروازې برسيره [يعني بيرته]
کړې او په مونږه خپل رحمت رانازل کړې! اے عظمت او بزرگي والا!

(مستطرف ج 1 ص 40 دار الفکر بيروت)

طلب نم
مدینه النبی
ومفقرت

(اول او آخر کښن یو یو ځل دُرود شریف اولولي)

د رسالې نوم: **نورانی مخ**

اول ځل: ربيعُ الأوَّل ۱۴۳۷هـ، 2015ء

تعداد: 3000

مدني عرض: بل چا ته د دې رسالې د چاپ کولو اجازت نشته

کتاب اخستونکي توجّه اوکړئ

که د کتاب په طباعت کښن خه ښکاره خامي وي يا پانږې کمي وي يا په باندېنگ کښن
روسته لکيدلي وي نو **مَكْتَبَةُ الْمَدِينَةِ** ته رجوع اوکړئ.

نورانی مخ

دا رسالہ ”نور والا چہرہ“ شیخ طریقت امیر اہلسنت، بانئ دعوتِ اسلامی حضرت علامہ، مولانا، ابو بلال محمد الیاس عطار قادری، رضوی دامت برکاتہم العالیہ پہ اردو ژبہ کئیں لیکلی دہ.

مجلسِ تراجم (دعوتِ اسلامی) د دے رسالے پہ آسانہ پښتو ژبہ کئیں د وس مناسب ترجمہ کولو کوشش کړې دے. که چرې په دے ترجمہ کئیں څه غلطی یا کمې، زیاتې او مومئ نو ستاسو په خدمت کئیں عرض دے چه مجلس تراجم ته خبر اوکړئ او د ثواب حقدار جوړ شی.

پیشکش: مجلسِ تراجمِ دعوتِ اسلامی

برائے رابطہ:

عالمی مدنی مرکز فیضانِ مدینہ محلہ سوداگران پرائی
سبزی منڈی، باب المدینہ کراچی، پاکستان

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 1262

Email: ✉ translation@dawateislami.net

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
 اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

نورانی مخ

(۱) ماشومی جینی چه کله په کوهی کنب لاری توك کړې

حضرت سیدنا شیخ محمد بن سلیمان جزولی رحمۃ اللہ تعالیٰ علیہ
 فرمائی: زه په سفر روان ووم، یو ځای د نمازڅه وخت
 راغې، هلته کوهې وو خو بوقه او رسی نه وو. زه په هم
 دې سوچ کنب ووم چه د یو کور د کوتې د سر نه یوې
 ماشومی جینی زه اولیدم او تپوس ئې را نه اوکړو چه:
 تاسو څه گورئ؟ ما ورته اووئیل: بچی! رسی او بوقه
 کورم. هغې را نه تپوس اوکړو چه: ستاسو نوم څه دې؟

ما ورته اووئیل: مُحَمَّد بنِ سُلیمان جَزولِي. ماشومه را ته حیرانه شوه او را ته ئې اووئیل: بڼه تاسو هغه مشهور کس ئې چه هر خوک هم یادوي او حال هُم دا دې چه د کوهي نه اوبه هم نه شي را وِیستلې! دا ئې چه اووئیل [نوهغه راغله] او په کوهي کښ ئې لاړي توك کړې، عجیبه کمال اوشو! اوبه فوراً بره را اوختلې. هغوئِي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ پرې اودس اوکړلو، بیا ئې د هغه ماشومې نه تپوس اوکړو: لورې! رښتیا اووايه چه تا دا کمال څنگه حاصل کړې دې؟ هغې اووئیل: ”زه په کثرت سره دُرود شریف وایم، د هغې په بَرکت دا کرم شوې دې.“ هغوئِي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائی: زه د هغه ”ماشومې“ نه مُتأثره شوم او هم هلته مې د ځان سره دا

پنجه وعده اوکړه چه د دُرُود شريف په باره کښ به کتَاب ليکم. (بيا هغوئې د دُرُود شريف کتَاب ”دَلَائِلُ الْخَيْرَاتِ“ اوليکلو) (سَعَادَةُ الدَّارَيْنِ ص ۱۵۹) د الله رَبُّ الْعِزَّتِ عَزَّوَجَلَّ دِ په هغوئې رَحْمَتِ وَيِ او د هغوئې په بَرَكْتِ دِ زمونږه بي حِسَابِه بڅښنه اوشي. اَمِينِ بِجَاوِ النَّبِيِّ الْاَمِينِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ
 صَلُّوْا عَلَيَّ الْحَبِيْبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

د دُرُود و سلام د عاشقانو د پاره يو بهترين اِنعام خور و خور و مَدَنِي ماشومانو! سُبْحَانَ اللهِ! تاسو اوليده! هغه مَدَنِي ماشومې ته زمونږ په خور خور آقا مَدَنِي مُصْطَفِي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ باندي د دُرُود شريف لوستلو څنگه بَرَكْتونه نصيب شوي وو چه د هغې د لار و اچولو په وجه د کوهي اوبه زياتې شوې.

ساده ساده مَدَنِي ماشومانو! د دې خبرې خيال ساتئ
 چه په هغه مَدَنِي ماشومي باندې د رَبِّ الْعَزَّ وَجَلَّ خاص
 کرم وو ځکه هغې خپلې لارې په کوهي کښ واچولې،
 مونږ ته د اوبو په تالاب يا کوهي وغيره کښ توکل نه
 دي پکار. د هغه مَدَنِي ماشومي په شان مونږ ته هم
 په خپل مَكِّي مَدَنِي آقا صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ باندې د ډير
 ډير دُرُود شريف لوستلو عادت جوړول پکار دي.
 مونږ که ولاړ يو، که روان يو، که ناست يو او که
 ملاست يو، مونږ ته هم دا کوشش کول پکار دي چه
 [په هر حال کښ] دُرُود شريف لولو. (مَسْئَلَه: چه کله هم په
 ملاسته دُرُود شريف لولئ يا بله څه وظيفه لولئ نو بنسپې
 راغونډول پکار دي)

ذکر و درود ہر گھڑی ورد زباں رہے
میری فضول گوئی کی عادت نکال دو

د شعر ترجمہ: یا اللہ عَزَّوَجَلَّ زما د فضولو خبرو عادت لری کپری او
زما پہ ژبہ هر وخت ذکر و دُرود جاری کپری.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

(۲) نورانی مخ

د اللہ تَعَالَى خورِ نَبِيِّ مُحَمَّدٍ عَرَبِي صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ته د
تولو نه اول حضرتِ بی بی آمنه رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهَا تقریباً ووه
ورخې پئی ورکړل، بیا یو خو ورخې ثَوْبِيَه [پئی ورکړي وو]
د هغې نه پس حضرتِ بی بی حلیمه رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهَا د دوو
کالو د عُمر پورې پئی ورکړي وو. بی بی حلیمه رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهَا
د خورِ خورِ مَكِّي مَدَنِي نَبِي صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د مُبَارَك

ماشوم والي په باره کښ فرمائي: د الله پاک د خوږ
 حبيب حضرت محمد مصطفي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ښکلي
 ښکلي نوراني مخ به د شپې دومره زيات پرقيدو چه د رڼا
 کولو د پاره به د ډيوې بکولو ضرورت نه پيښيدو، يوه
 ورځ زمونږه گاونډي ام خوله سعديه ما ته اووئيل: اے
 حليمه! آيا تاسوپه خپل کور کښ د شپې اور بکوي چه
 ټوله شپه ستاسو د کور نه ښکلي ښکلي رڼا راځي! بي بي
 حليمه وايي ما ورته اووئيل: دا د اور رڼا نه ده بلکه د
 حضرت محمد مدني صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د نوراني مخ رڼا
 ده. (ماخوذاز تفسير الم نشرح ص ۱۰۷)

خوږو خوږو مدني ماشومانو! الله تعالی خپل حبيب حضرت
محمد مصطفي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د نور نه پيدا کړي

دې. زمونږ حُضُور د دواړو جهانو سردار صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ
وَالِهِ وَسَلَّمَ بيشکه انسان خو دې خو نوراني انسان او د
ټولو انسانانو سردار دې.

نور والا آيا هې هاں نور لے کر آيا هې

سارے عالم میں یہ دیکھو کیسا نور چھایا هې

نور والا راغلی دې، نور ئې هم راوړې دې

ټول عالم ئې گورئ څنگه بنکلې پر قولې دې

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

(۳) مُبَارَك لاس او بیمار اوبن یا چیلی

حضرت بی بی حلیمه رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهَا فرمائی: د الله تَعَالَى

نَبِي حضرت مُحَمَّد صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ چه مې د ځان

سره راوړو او خپل کور ته رانوتلم نو د قبیلۀ بَنُو سَعْد

په کورونو کښې داسي يو کور هم پاتې نه وو چه د هغې نه مونږ ته د مُشکو خوشبو نه راتله او د خلقو په زړونو کښې د الله د خوږ حَبِيبِ حَضْرَتِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ محبّت پيدا شو او د خوږ آقا صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د بَرَكَتِ يقين ئې دومره مضبوط شو چه که د چا په بدن کښې به په څه ځای درد يا تکليف وو نو هغوئې به د خوږ آقا صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ لاس مُبَارَك د تکليف په ځای کيښودلو نو د الله تَعَالَى په حُكْم به په هم هغه ساعت ښه شو، که د هغوئې اوبښ يا چيلئ [بيزه] به بيماره شوه نو په هغې به ئې د حُضُورِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ مُبَارَك لاس رابښکلو نو هغه به ښه شو. (السيرة الحلبية ج ۱ ص ۱۳۵)

د مُبارڪ لاس اته حيرانونكي کمالات

خورو خورو مَدَنِي ماشومانو! تاسو اوليده چه! د خور آقا صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د مُبارڪ لاس خومره بنڪلي سپرلي [يعني بَرَكتونه] دي! راحي چه! تاسو ته د خور آقا مَكِّي مَدَنِي مُصطفى صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د مُبارڪ لاس نور اته مُعجزِي واورووم: ❀ د يوِي غزوي¹ په موقع د غشي لڪيدو په سَبَب د خور صحابي حضرت قتاده رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ سترگه مُباركه بهر راوتي وه، د ٽولو طبيبانو طبيب، د الله تَعَالَى خور حَبيب صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د

---

¹ يعني د كُفارو سره كيدونكي داسي جنگ چه په هغې كښن زمونږ حُضور صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ شريك شوې وي هغې ته ”غزوه“ واي.

هغوئي سترگه په خپل مُبارك لاس كښ واخسته او د هغې په خائ ئې كينبوده او دُعا ئې اوكره نو هغه سترگه جوړه شوه او د بلې سترگې نه زياته روښانه شوه

🌸 يوه قافله د خوږ آقا صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په خدمت كښ حاضره شوه، په هغې كښ د يو كس طبيعت خراب وو، په هغه به دورې راتللې. سركارِ نامدار صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د هغه په ملا خپل لاس مُبارك اووهلو (او په هغه مريض كښ دننه موجودې ”بلا“ ته ئې) او فرمائيل: ”اے د الله دُښمنه اووځه“ بيا ئې د هغه په مخ لاس مُبارك رانښكلو نو هغه مريض داسي [ښه] شو چه په راتلونكي قافله كښ د هغه نه بهتر بل هيڅ څوك نه ښكاريډو

🌸 د يو خوږ صحابي حضرت سَيِّدُنَا عَبْدِاللهِ بْنِ عَتِيك

رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ د بنپي په ماته پندې باندي د الله تعالى
 خور حبيب صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ خپل لاس مُبارك
 رابنكلو نو داسي جوړه شوه لكه هډو هيڅ چه پرې نه
 وو شوي ❀ د يو خور صحابي حضرت سَيِّدُنَا اَبِيضِ بْنِ
 حَمَّالٍ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ د مخ په دانو ئي لاس مُبارك رابنكلو
 نو مخ ئي فوراً بڼه شو او د دانو نښې هم وركې شوې ❀
 حَيْنِي صحابۀ كِرَامٍ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَانُ ته ئي په جُدا جُدا موقعو
 باندي په خپل مُبارك لاس لركې يا د وني خانگه
 وركړه نو د هغې نه توره جوړه شوه! ❀ د حَيْنِي چا په مخ
 ئي چه لاس مُبارك رابنكلو نو مخ به ئي روښانه شو ❀ په
 حَيْنِي بيمار ئي چه لاس مُبارك رابنكلو نو د مرض لري
 كيدو سره سره د هغه بدن هم خوشبوداره شو. ❀ د يو

صحابی حضرت سَیِّدُنَا عُثْمَانُ بْنُ ابِی الْعَاصِ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ
 پہ سینہ باندی ٹی لاس مُبَارَكِ رَابِنِكُو نُو حَافِظِهْ ٹی یو

دَمِ مَضْبُوطَهْ شَوْه. (الْبُرْهَانُ ص ۳۸۳ تا ۳۹۷ مُلَخَّصًا)

ذرا چہرے سے پردہ تو ہٹاؤ یا رسول اللہ

ہمیں دیدار تو اپنا کراؤ یا رسول اللہ

لبر د مخ نہ پردہ اوچتہ کریں یا رسول اللہ

پہ مونبر باندی خیل دیدار اوکریں یا رسول اللہ

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

(۴) لکہ او بنی چہ داسی وئیل!

د خور حبیب صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د ترہ خوی او ڍیر خور

صحابی حضرت سَیِّدُنَا عَبْدِ اللهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُمَا

فرمائی: پہ مبارک وروکوالی کنس یو خل سرکار نامدار

صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د مَكِّي شريفِي په دَره (د دوو غرونو د
 مينځ په لاره) كښ د خپل نيکه حضرت سَيِّدُنَا
 عَبْدُ الْمُطَّلِبِ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ نه جُدا شو، (د لټون نه پس)
 ئې نيکه مبارك بيرته مَكِّي شريفِي ته راغلو او د
 كعبې شريفې پردې [يعني غلاف] ئې اونيلو او په ژړا
 ژړا ئې د حُضُورِ اَكْرَم صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د راپيدا
 كيدلو دُعا شروع كړه. په دې دوران كښ مشهور كافر
 ابوجَهْل په اوبسه سور د خپلو چيلو د رمې نه بيرته
 راروان وو، هغه زمونږه خور آقا مُحَمَّدِ مصطفى
 صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ اوليدلو، ابوجَهْل خپله اوبسه
 كښينوله او سركارِ نامدار صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ئې په
 ځان پسې شاته كښينولو او اوبسه ئې پاڅول غوښتل خو

هغه نه پاڅيدله! بيا ئي ڇه ڪله خپلي مخي ته ڪنڀينولو
 نو اوبه پاڅيده يعني لکه اُوجھل ته ئي ڇه داسي
 وئيل: ”اے بيوقوفه! دا خو امام دي، د مُقتدى نه شا ته
 چرته ڪيدي شي!“ حضرت سَيِّدُنَا عَبْدِ اللَّهِ ابْنِ عَبَّاسٍ
 رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا نور فرمائي: اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ ڇه ڇنڳه حضرت
 سَيِّدُنَا مُوسَىٰ ڪَلِيمُ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ د فرعون په ذريعه د هغوئي
 مور صاحبي ته رسولي وو هم دغه شان ئي د اُوجھل په
 ذريعه د دوارو جهانو سردار صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ خپل نيڪه
 ته اورسولو. (رُوحُ الْمَعَانِي جُزء ۳۰ ص ۵۳۲)

د دي رښتيني قيصي نه حاصل شوي مدني ڪلونه
 خوږو خوږو مدني ماشومانو! تاسو د الله تعالى قدرت
 اوليدو! د اُوجھل په ذريعه الله تعالى خپل خوږ حبيب

صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د هغوئي نيڪه ته اور سَوَلُو. يقيناً اللهُ
عَزَّوَجَلَّ چه خه غواړي هغه كوي. دا هم معلومه شوه چه
خاروي خو د رَسُوْلُ اللهِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په تعظيم
[يعني ادب] پوهيږي خو خرابي د وي د هغه نالا ثَقُو انسانانو
كوم چه د رَسُوْلُ اللهِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په تعظيم نه
پوهيږي. وَلِيءِ كَامِلِ او رښتيني عاشقِ رَسُوْلِ اَعْلَى حضرت
مولانا شاه امام احمد رضا خان رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ په خپل نعتيه
ديوان ”حدائقِ بخشش شريف“ كښن په صفحه ۱۱۲ كښن فرمائي:

اپنه مولیٰ کی ہے بس شانِ عظیم جانور بھی کریں جن کی تعظیم

سنگ کرتے ہیں ادب سے تسلیم پیڑ سجدے میں گرا کرتے ہیں

شرح کلامِ رضا: یعنی زمونږ د خوږ آقا صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ښکلې
ښکلې شان خو اوگورئ! خاوري د هغوئي احترام كوي، كانږي
ورته په ادب سلام كوي او ونې ورته ته سجده كوي.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

(۵) آقا ﷺ د بنپي په توکر د اوبو چينه جاري کره

د خور خور آقا محمد مصطفی صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د تره

ابوطالب وينا ده چه يو خُل زه د خپل وراره يعني نبيِّ

پاک صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سره د ”ذُو الْمَجَاز“ په مقام کښ

ووم چه ناخاپه تېرې شوم. ما مُحَمَّدِ مُصْطَفَى صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ

وَآلِهِ وَسَلَّمَ ته عرض اوکړو: ”اے زما وراره! زه تېرې شوې

يم.“ ما هغوئي ته دا خبره په دې وجه نه وه کړي چه د

هغوئي سره اوبه وغيره وې بلکه صرف د خپلې

پریشانی ښکاره کولو د پاره مې دا خبره کړې وه.

أَبُو طَالِبٍ وائي چه زما خبره ئې څنگه واوریده نو هغوئي

فوراً د خپلې سورلي نه راکوز شو او ارشاد ئې

اوفرمائيلو: ”اے تره! آيا تڙي شوې ئي؟“ ما عرض اوکړو: او جي. دا ئي چه واوریده نو حضرت مُحَمَّد صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په خپله مبارکه پونده باندې زمکه اووهله د هغې په بَرکت د هغه حَای نه فوراً اوبه رااووتلې! بيا ئي ما ته ارشاد اوفرمائيلو: ”اے تره! اوبه اوخنبه،“ نو ما هغه اوبه اوخنبلې. (الطبقاتُ الکُبْرَى لابن سعد ج ۱ ص ۱۲۱، ابن عساکر ج ۶۶ ص ۳۰۸)

د بنېې د لاندیني جوړ راوتي هډوکي ته گیتي [يعني پرکې] او د گیتي نه لاندیني د بنېې سختې حصې ته پونده وائي.

تيري ټوکړه چشمه يار رسول الله هواجاری

کرم سے اپنے میری دور فرما مشکلیں ساری

د شعر ترجمه: يا رسول الله صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ستاسو په ټوکړه وهلو چينه جاري شوه، په خپل کرم زما مشکلات هم لري کړي.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

زما د ويڊيو گيم عادت وو

د شگرگره ضلع نارووال (صوبه پنجاب پاڪستان) د يو اسلامي ورور بيان دې چه ما به په وړوڪوالي كښ په ويڊيو گيم هره ورځ په گينټو گينټو وخت ضائع كولو، د مونځونو ادا كولو مې هيڅ معمول نه وو. زما د قِسْمَت ستورې هله اوپر قيدو چه كله زه خپل والِدِ مُحْتَرَم په مَدْرَسَةُ الْمَدِينَةِ كښ داخل كړم، **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ** هلته ما اوّل قرآنِ پاك په ناظره ختم كړو او د هغې نه پس حافظِ قرآن جوړ شوم او ورسره ورسره زما اخلاقي تَرْبِيَّتْ هم جاري وو. **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ** د دعوتِ اسلامي د

مَدْرَسَةُ الْمَدِينَةِ په بَرَكَتِ زه د پينځه وخته مانځه پابند جوړ شوم او د سُنْتونو نه ډك لباس مې اغوستل شروع كړل. د پرونه پورې پينځه وخته مونځونه پريښودونكې د الله **عَزَّوَجَلَّ** په رَحْمَتِ نِن د تَهَجُّدِ او اِشْرَاقِ و چاشت نفلونه ادا كولو والا جوړ شو. چه كله ما ته د دعوتِ اسلامي بركتونه نصيب شو نو ما د يو مَدَنِي ماشوم په وَاِلِدِ صَاحِبِ باندې اِنْفِرَادِي كوشش او كړو چه تاسو هم خپل مَدَنِي ماشوم [يعني ځوئ] په مَدْرَسَةُ الْمَدِينَةِ كښن داخل كړئ. اوّل خو هغوئې اِنْكَار او كړو بيا چه ورته كله ما خپل مثال وركړو چه د اوسه پورې به ما مونځ نه كولو، سر تور سر به گرځيدم خو **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ** نِن د دعوتِ اسلامي په بَرَكَتِ زما په سر عِمَامه شريفه هم

ده او د پینځه وخته مونځونو پابندی کولو والا هم جوړ شوې یم نو هغوئي خپل ځوي په مَدْرَسَةُ الْمَدِينَة کښ داخل کړو هلته هغه اول قرآن مجید په ناظره ختم کړو او اوس د حفظ کولو سعادت حاصلوي. او د دې لیک د وخته پورې **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ** زه په جامعَةُ الْمَدِينَة کښ د دريس نظامی [عالم کورس] طالب علم یم.

اللہ کرم ایبا کرے تجھ پہ جہاں میں

اے دعوت اسلامی تیری دھوم مچی ہو (رسائل بخشش ص 193)

د شعر ترجمہ: اللہ د کرم او کړي په تا داسي په جهان کښ اے دعوت اسلامی ته د خور شې په هر ځای

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّد

وڊيو گيم

خورو خورو مَدَنِي ماشومانو! تاسو اوليده! چه د وڊيو گيم په شوق کښن اخته ماشوم ته کله د دعوتِ اسلامي د مَدْرَسَةُ الْمَدِينَةِ مَدَنِي ماحول نصيب شو نو هغه نيك مونځ گزاره او پرهيزگار “مَدَنِي ماشوم” جوړ شو. تاسو هم د دعوتِ اسلامي د مَدَنِي ماحول سره هميشه خپل تړون ساتئ، خدائے دِ نِه کړي که چرې تاسو د وڊيو گيم په عادت کښن اخته ئې نوزر زرد دې عادت نه د ځان خلاصولو کوشش اوکړئ.

د وڊيو گيم په ذريعه د دين و ايمان نُقصان

ډيرو کمو مَدَنِي ماشومانو ته به د دې خبرې احساس وي چه د مُسلمانانو د نوي نسل د تباه کولو د پاره د

اسلام دُنېمنان داسي داسي کيمونه تياروي چه ماشوم په
 لوبو لوبو کښ نه صرف عملاً د اسلام نه لري اوځي
 بلکه **مَعَادَ اللَّهِ** د هغه په زړه کښ د دين اسلام نه نفرت
 هم پيدا شي مثلاً وډيو کيم کولو والا چه د کوم قسم
 قسم کردار خلق په اسکرين باندې گوري په هغې
 کښ داسي کردارونه هم شامل وي چه د هغوئي د لاسه
 د اسلامي ډول [يعني طرز] والا مثلاً د گيرې او توبيء يا
 عمامه په سر کولو ”کردارونه [يعني گسان]“ وژني او يا
 اسلامي کردارونه د ”دهشت گرد“ په شکل کښ پيش
 کولې شي، د داسي قسم کيمونو کولو والو په زړونو
 کښ به د اسلام محبت زياتيري او که کميري به! د دې
 جواب تاسو پخپله د خپل ضمير نه اوغورئ.

د وډيو ګيمونو نه پيدا کيدو والا بيمارۍ

وډيو ګيم کونکي د نظر د کمزورۍ، د ملا د پټو د کمزورۍ او د سرد درد په مرضونو کې اخته کيدې شي.

د وډيو ګيمونو خوفناکې تباھيانې

په وډيو ګيمونو کې د بې حيايې جامې اغوستلو والو کړدارونو ته په کتلو کتلو د ماشومانو ذهني پاکوالي په بې حيايې کې بدل شي او د بد نظري مرض د هغوئي په رگ رگ کې خور شي، د ”وډيو ګيمونو کلبونه“ د نشو خرڅوونکو په ”خاص نظر“ کې وي، ډير ماشومان او ځوانان د هغوئي په جال کې اوبنډلي او ځيني خو داسي اوبنډلي چه بيا ترې ټول عمر نه شي خلاصيدې،

په داسي ځايونو کښ د ماشومانو سره ”غلط کار“ کيږي، کوم ماشومان چه د کور والو نه پټ وډيو گيمونه کوي خاص طور هغه د بدکاره خلقو د گنده شوق ښکار جوړيږي. په کومو وډيو گيمونو کښ چه د وهلو ټکولو او قتل کولو او ډاکي اچولو منظرونه وي د داسي وډيو گيمونو کولو سره د ماشومانو په زړونو کښ رحم ډلي، صبر، او د مُعاف کولو جَذبه کميږي يا ختمه شي او په وډيو گيمونو کښ ئي چه څه کارونه ليدلي وي په هغې باندي د عمل کولو په شوق کښ کم عمره (يعني د ديارلسو کالونه د نولسو کالو پوري) ځلمي په لوټ مار، غلا گانو کولو، گنده کارونو کولو، تر دې چه د قتل په شان جرمونو کښ هم اخته کيږي!

وڊيو گيمونه قتل وڊاڪي زده کوي

وڊيو گيمونه اڪثر د ظلم او زياتي د نظارو نه ڊڪ وي، په ځيني گيمونو کښ خلق د ”هيرو“ نه معافيانې غواړي، چغې سورې وهي او د رحم زاري گانې ورته کوي خو وڊيو گيم کولو والا فائلل [يعني آخري] راؤند ته د رسيدلو د پاره هغه ٽول په ٽوپڪ اووڻي او مخکښ لار شي. هر طرف ته وينې [په زمکه] پرتې ښکاري او گيم کولو والا د دې ٽولو منظرونو نه خوندونه اخلي. په ځيني گيمونو کښ ”هيرو“ په موټر کښ کښيني او په خلقوئي ور اوخيڙوي، خلق اوچقوي او مخکښ تير شي، په ځيني گيمونو کښ د انسان د حلالولو او د سر کټ کولو خوفناک منظرونه ښودلې شي، په ځيني گيمونو کښ

داسې منظرونه بنودلې شي چه په هغې کښ کورونه او
 پلونه د بمونو په دماکو اَلوَحُولې شي. آيا دا هر څه
 د ماشومانو د کچه ذهنونو د پاره نقصاني نه دي؟ او
 شايد چه دا خبره به غلطه نه وي چه نن صبا په مُعاشره
 کښ په کومه تيزي سره جرمونه زياتيري په دې کښ
 د وډيو گيم ډير زيات اثر دې!

د آمريکيانو اعتراف

په امريکه کښ د شوي يو تحقيق مطابق ۸۰ فيصده
 ځلمي د قتل، وهلو ټکولو او د ظلم او زياتي نه ډک گيمونه
 کول خوښوي. د يو امريکي ماهر نفسيات وينا ده:
 ”مونږه د کمپيوټر گيمونه صرف لوبې گنږو خو د
 بدقسمتي خبره دا ده چه دې گيمونو زمونږه مُعاشره په

غلط طرف روانه کړې ده او مونږه خپلو ماشومانو ته د کمپیوټر ګیمونو په ذریعه هغه هر څه ورزده کوو کوم څه چه په بله څه طریقه په ډیر وخت کښ زده کیږي، د کمپیوټر په ذریعه یو خو ماشومان د جدیدو [یعني د نوو نوو] وسلو په استعمال کښ ماهره شي او د دې سره سره هغوئي دا خبره هم زده کړي چه انسانان څاروي او نور ځناور په ټوپک څنگه ویشتلې کیږي.“

د وډیو ګیم د سپیره والي ۱۴ عبرت ناکې واقعي

(د ځلکو او د وډیو ګیمونو نومونه حذف [یعني لري] کړې شوي دي)

❁ د کولمبیا د یوهائي اسکول د ولسو او اتلسو کالو دوه طالب علمانو په 20 اپریل 1999ء کښ دولس طالب علمان او یو استاذ قتل کړو، دا دواړه طالب

علمان د يو وډيو گيم کولو په شوق کښن اخته وو او هغوئي دا دومره غټ غلط کار د هُم هغه وډيو گيم په انداز کښن اوکړو. ❀ په اپريل 2000ء کښن د اسپين اوسيدونکي يو د شپاړسو کالو هلك د يو وډيو گيم د هيو نقل کولو [يعني پيښې کولې] او په رښتيا رښتيا ئې خپل مور و پلار او خور په ”ټوره“ قتل کړل! ❀ په نومبر 2001ء کښن د يو وډيو کالو يو امريکني ځلمي ځان اووژلو، د هغه د مور وينا وه چه يو وډيو گيم کول د هغه نشه جوړ شوې وو. ❀ په فروري 2003ء کښن د شپاړسو کالو يو امريکني ځلمي د يو وډيو گيم نه دومره متاثره شو چه هغه يوه ماشومه قتل کړه. ❀ 7 جون 2003ء کښن د اټلسو کالو يو ځلمي د يو وډيو گيم نه

دومره متاثره شو چه هغه په دوه پوليس والو باندي
 دزي اوکړي او دواړه ئي مړه کړل، آخر دا چه هغه د
 غلا د موټر سره گرفتار کړي شو. ❀ دوه امريکنو
 ناسکه ورونپرو چه د هغوئي عمرونه خوارلس او
 شپارس کاله وو، په 25 جون 2003ء کښ د
 کلاشنکوف په ذريعه د پينځه خلويښتو کالو يوه زبانه
 مړه کړه او د شپارسو کالو يوه جينئ ئي زخمي کړه،
 دې دواړو د يو گيم نقل کولو. ❀ په ليستر برطانيه
 کښ په 27 فروری 2007ء کښ د وولسو کالو يو
 حلمي د خوارلسو کالو يو هلك د ځان سره پارک ته
 بوتلو او د خټکي او چرې پرله پسې گزارونه ئي پرې
 اوکړل او مړ ئي کړو، د تحقيقاتو نه معلومه شوه چه

هغه د يو وډيو گيم نه مُتأثره وو. ❀ په 27 دسمبر 2004ء کښ د ديارلسو کالو يو هلك د ۲۴ منزله عمارت [يعني بلډنگ] نه ښکته اودنگل او مړ شو، د مرگ نه مخکښ هغه شپږ دیرش گینتې مُسلسل يو وډيو گيم کولو. ❀ په اگست 2005ء کښ د ”جُنوبی کوریا“ يو کس د پنځوسو گینتو نه مُسلسل يو وډيو گيم کولو تر دې چه په گيم کولو کښ مړ شو. ❀ په جنوري 2006ء کښ د ټورنټو (کنیډا) په سرکونو د اټلسو کالو دوه ځلمو هلکانو د يو وډيو گيم په نقل کولو کښ د موټر د ريس شرط اولکولو، د دې ريس په دوران کښ حادثه پيښه شوه او يو ټيکسي ډرائيور پکښ مړ شو. ❀ ستمبر 2007ء کښ د چين يو کس په انټرنيت

باندي مُسلسل د درې ورځو نه آن لائن گيم کولو،
 آخر دا چه د لوبي په دې نشه کښ هغه مړ شو. ❀
 دسمبر 2007ء کښ يو روسي کس د يو وډيو گيم په
 شان په رښتيا د جنگ کولو شرط کيښودو او په دې
 جگړه کښ هغه مړ شو. ❀ 14 اپريل 2009ء کښ د
 بروکلن، نيويارک اوسيدونکي د نهو کالو يو ماشوم د
 يو گيم نقل کولو، هغه يو د لوبو [نقلي] پيراشوټ
 واچوو، د چت نه ئې ښکته توپ کړو او مړ شو. ❀
 مارچ 2010ء کښ د درې کالو ماشومي جينئ د خپل
 پلار توپک د گيم ”ریموت“ اوگنرلو، گوته ئې پرې
 زور کړه او پخپله يو ډز اولگيده او مړه شوه. (دا ټول

خبرونه په نیت باندې د جنریشن نیکسټ آن لائن میگزین، اکتوبر 2010ء نه اغستی شوي دي)

خوږو خوږو مدني ماشومانو! تاسو د وډیو کیمونو دیني او دنیایو نقصانونه اولوستل، بس نور ښه ماشومان جوړ شئ او د همیشه همیشه د پاره د وډیو کیمونو کولو نه د ځان ساتلو ذهن جوړ کړئ، په دې کښ د آخرت د خیر سره سره ستاسو د پیسو او قیمتي وخت بچت هم دې. **يا الله عَزَّوَجَلَّ** د خپل خوږ حبيب **صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** په خاطر! مسلمانانو ته د وډیو کیم د کتلو او د دې د ښودلو د گنده عادتونو نه خلاصې ورکړې.

”وډیو کیمون“ سے خدائے پاک سب بچے بچیں

نیکیاں کرتے رہیں اچھے بنیں سچے بنیں

د شعر ترجمه: يا الله عَزَّوَجَلَّ د ”وڊيو گيمونو“ نه ٽول ماشومان اوساتي، نيڪي کولو والا بنه او رڻبنتيني ئي جوڙ ڪري.

مَدَنِي ڪُل

په گڙخيدو ڪنڀ يا په پورو باندي ختو او کوزيدو ڪنڀ دا احتياط ڪوئي ڇه د پيزار آواز پيدا نه شي.

ماخذ و مراجع

مطبوعه	د ڪتاب نوم
دار احياء التراث العربي بيروت	روح المعاني
شبير برادرز لاهور	تفسير الم نشرح
دار الڪتب العلميه بيروت	طبقات الڪبرى
دار الفكر بيروت	ابن عساکر
دار الڪتب العلميه بيروت	سعادة الدارين
دار الڪتب العلميه بيروت	السيرة الحلبيه
مكتبة سلطانية سردار آباد	البرهان
مكتبة المدينة ڪراچي	وسائل بخشش
مكتبة.....	حداثت بخشش

دَمَدني ماشومانو دپاره ډير دكار مَدني گلوونه

په ملاسته يا په روانه روانه يا په روان گادي كښن يا په غرمو كښن يا په ډيره تيزه يا كمه رنرا كښن د كتاب لوستلو سره نظر كمزورې كيږي. د ځيني مَدني ماشومانو عادت وي چه هغوئي د څه لوستلو يا ليكلو د پاره يا د طعام خورلو د پاره سر ډير زيات ښكته كوي، هغه د مهرباني او كړي او خپل عادت د بدل كړي گڼي د نظر د كمزوري كيدو، د بدن د پتو او د سكي [يعني بهيپهرو] د خرابيدو او په ملا كښن د تكليف او د شاتيتيدو خطر ده.

فيضانِ مدينه محله سوداگران زره سبزي مندي، بابُ المدينه (كراچي)

UAN: +92 111 25 26 92 Ext: 1262

Web: www.dawateislami.net / E-mail: translation@dawateislami.net

